

FIRMA

ELLER

AKTIEBOLAG?

Av Jan-Erik W Persson

Senast uppdaterad 2010-11-10

FIRMA ELLER AKTIEBOLAG?

Det finns stora skillnader när det gäller regler för skatter, förmåner etc för dig som driver ditt företag som en enskild firma, jämfört med dig som driver verksamheten i ett aktiebolag.

Många viktiga fördelar uppstår med ett aktiebolag – en del andra fördelar får man vid verksamhet i enskild firma.

Nu kan du sköta ditt aktiebolag utan revisor

Att driva sitt företag som ett aktiebolag har blivit mer intressant än tidigare, nu när kravet tas bort om att alla aktiebolag måste ha en revisor, som årligen kostar ett rejält antal tusenlappar.

I den här boken beskrivs hur du på egen hand kan starta och sköta administrationen av ett mindre aktiebolag. Det gäller sådana bolag som vanligtvis inte har en omsättning som överstiger tre miljoner kr.

Mer om dessa regler längre fram i boken. Du kan också läsa en hel del om reglerna i texter som jag skrivit och som finns att läsa på hemsidan **EGETAB.SE**.

Läs om fördelar och nackdelar med firma och aktiebolag

Den här boken innehåller också ett omfattande avsnitt om fördelar och nackdelar med de två företagsformerna enskild firma respektive aktiebolag.

Detta är speciellt intressant för dig som idag driver en enskild firma och som överväger att även starta ett aktiebolag och eventuellt låta det nya aktiebolaget överta den egna firmans verksamhet.

Låt aktiebolaget överta din firma

I denna bok behandlas hur du går tillväga om du ska låta ett aktiebolag som du äger överta din firmas tillgångar och skulder.

Boken beskriver enbart ett övertagande av en firma där tillgångar är större än firmans skulder och där firman bedriver en relativt okomplicerad verksamhet.

I de exempel som jag skriver om längre fram i boken utgår jag ifrån att du som har en firma sköter din bokföring och deklaration i programmet **Visma Enskild Firma**, som jag har haft förmånen att få vara med och utveckla.

Flytta fonder till aktiebolaget lönar sig ofta

Det finns en situation där det ofta finns mycket stora pengar att tjäna på att låta ett aktiebolag, som du äger, ta över hela firmans verksamhet.

Det är när ägaren av firman i sin deklaration har gjort lite större avsättningar till periodiseringsfonder och expansionsfond, för att undvika att deklarerera inkomster över gränsen för statlig skatt.

I så fall är det ofta intressant att låta ett eget aktiebolag få överta hela verksamheten inklusive samtliga så kallade *realtillgångar* som är bokförda som tillgångar i firman, exempelvis samtliga inventarier. Då kan aktiebolaget nämligen ta över periodiseringsfonder och expansionsfond från firmans verksamhet, vilket är skattemässigt gynnsamt. Istället för att skatten kan bli upp till 65-70 procent när fonderna avvecklas i firman, kan du komma undan med högst cirka 40 procent i skatt i aktiebolaget.

Mer om detta längre fram.

Kanske ska du driva både firma och AB?

Det är inte nödvändigt att en företagare enbart har antingen en enskild firma eller ett aktiebolag. Det går också utmärkt att driva både en firma och ett eget aktiebolag samtidigt.

På så vis har man möjlighet att både utnyttja de fördelar som finns med en firma och de fördelar som finns med ett aktiebolag.

Det blir något lite extra administration med två företag istället för enbart ett, men i en hel del situationer kan extrajobbet vara värt det.

Vill du utan skattekonsekvenser flytta dina periodiseringsfonder och din expansionsfond till ditt aktiebolag måste du dock, som redan nämnts, överlåta samtliga reelltillgångar i firman till aktiebolaget.

Under resterande delen av det år som övertagandet av firman sker, kan det nog vara lämpligast att enbart driva aktiebolaget. Men ett senare år kan du på nytt starta en firma om du skulle vilja utnyttja vissa fördelar som finns med inkomster i en firma. Då lägger du en del av din verksamhet som företagare i den nya firman så att den får tillräckliga inkomster för att utnyttja de fördelar du vill åt och behåller resten i aktiebolaget.

AKTIEBOLAGETS FÖRDELAR

I ett antal viktiga situationer är enskild firma en betydligt sämre företagsform än ett aktiebolag. Klara fördelar för aktiebolag finns på följande områden:

- **Lägre skatt på utdelning än på hög lön**
- **Privata risker kan begränsas**
- **Bättre skattefria förmåner**
- **Inte avdragsgilla kostnader ger fördelar**
- **Mycket större möjlighet att förvalta överskott**
- **Aktiebolaget är överlägset vid pensionering**
- **Hysesinkomster från AB ger mer kvar**
- **Enklare att skilja på företagets och privata pengar**
- **Upplevs av andra som mer seriöst**

I boken *Skattefritt & lågbeskattat i aktiebolag* som du kan läsa mer om på min hemsida EGETAB.SE beskriver jag dessa fördelar mer utförligt, men här är en kortare beskrivning av de olika fördelarna i ett aktiebolag.

Lägre skatt på utdelning än på hög lön

Den som startar ett eget aktiebolag kan varje år få en ganska rejäl aktieutdelning från bolaget som ger en skatt på ca 41 procent inräknat bolagsskatten. Detta kan jämföras med en inkomst från en firma som ger statlig skatt. Då tar skatt plus egenavgifter normalt ca 65-70 procent av bruttoinkomsten.

På vinsten i ett aktiebolag betalar aktiebolaget först en bolagsskatt som idag är 26,3 procent av den skattemässiga vinsten. Det som blir kvar sedan bolagsskatten har betalats kallas beskattat eget kapital. Detta beskattade kapital kan normalt användas för utdelning till ägaren av bolaget. På en viss utdelning från bolaget är skatten 20 procent.

En utdelning till 20 procents utdelningsskatt kan årligen alltid göras med ett schablonberäknat så kallat gränsbelopp som är 2,5 inkomstbasbelopp (127 750 kr under 2011). Ännu större gränsbelopp kan uppkomma om du har många anställda eller relativt stora anskaffningsvärden på dina aktier i bolaget.

I en enskild firma finns ingen motsvarighet till aktieutdelning, så ju större vinsten är i en firma som du bedriver idag, desto intressantare blir ett byte till aktiebolag.

Bilda aktiebolag redan nu även om överlåtelse kan dröja?

Den som i en enskild firma idag gör avsättningar till expansionsfond och periodiseringsfond för att undvika hög marginalska, har ofta mycket att vinna på att byta till aktiebolag som då får ta över fonderna. Då kan de övertagna fonderna användas för årliga utdelningar till ägaren, utan att träffas av skatt och avgifter på 65-70 procent. Ett sådant byte kan vara särskilt fördelaktigt för den som har drivit en framgångsrik firma och nu tänker pensionera sig. Läs mer om det längre fram.

Om du är lite yngre och inte just nu har stora fonderade överskott i verksamheten, men räknar med att få det framöver, så är det också intressant att redan nu bilda ett aktiebolag. Gränsbeloppet som avgör utdelningsutrymmet till en skatt på ca 41 procent kan nämligen sparas de år det inte utnyttjas för utdelning och det utdelningsutrymme som sparas uppräknas dessutom en del varje år.

Det räcker att du har en viss liten verksamhet i ditt aktiebolag för att ett årligt gränsbelopp ska få beräknas och sedan sparas för framtida aktieutdelningar till den lägre skatten. Om bolaget däremot är helt vilande och inte har några försäljningsinkomster alls, kan Skatteverket nog anse att du inte får beräkna gränsbelopp för sådana år.

Exempel: Du startar ett bolag i november 2010 med 50 000 kr i aktiekapital och fakturerar de första åren för blygsamma belopp. Du gör ingen utdelning under åren 2011-2014.

Du har fått beräkna gränobelopp enligt schablonregeln varje år, som sedan har sparats.

År 2014 ökar försäljningen enormt och du gör en vinst på 1,5 miljoner.

Inräknat årlig uppräknning av sparade gränobelopp har du år 2015 samlat på dig ett totalt gränobelopp på uppskattningsvis 750 000 kr, som kan användas för utdelning under år 2015 till 20 procents utdelningsskatt (41 procent inkl betald bolagsskatt).

Privata riskerna begränsas

Ett aktiebolag är en helt fristående juridisk person där aktieägaren i princip bara riskerar att förlora insatt kapital om bolaget skulle haverera.

I princip, därför att inte minst bankerna, men också stora leverantörer ofta kräver personlig borgen från ägaren, då bolaget tar lån eller får andra stora krediter.

Därtill kommer regler som innebär att styrelseledamöterna i ett aktiebolag riskerar personligt betalningsansvar för skatteskulder som bolaget drar på sig, t ex om skatteskulderna uppstår då ett aktiebolag drivs vidare trots att det är konkursmässigt.

Men även om det privata risktagandet ibland kan omfatta långt mer än själva aktiekapitalet, är aktiebolaget den bästa företagsformen om det finns risk för att verksamheten kan ge stora förluster och bringas i konkurs.

Bedriver du en verksamhet där det finns risk för att företaget kan drabbas av stora skadeståndskrav skall du alltid välja aktiebolag.

Skattefria förmåner mycket bättre i AB

När du driver ditt företag som aktiebolag betraktas du som anställd och kan få en rad olika skattefria förmåner som gäller för anställda. Så länge du bara har en enskild firma finns inte motsvarande möjligheter.

I firman får ägaren bara göra avdrag för egen företagshälsovård och egen rehabilitering. Förmåner av mindre värde som är nödvändiga för arbetets utförande leder heller inte till någon skattepliktig förmån i firman.

Men alla andra förmåner som firman betalar räknas som ett eget uttag av firmans ägare, vilket leder till att ägaren får betala full skatt och egenavgifter på beloppet.

I aktiebolaget finns följande skattefria eller lågt beskattade förmåner att välja bland som inte firman har:

- Personalvårdsförmåner, t ex enklare förtäring och fri motion
- Sedvanliga personalrabatter
- Fria arbetskläder m m
- Fri grupplivförsäkring
- Julgåva
- Minnesgåva
- Jubileumsgåva
- Personalfester
- Sjukvårdsförmåner
- Bildskärmsglasögon

Inte avdragsgilla omkostnader ger fördelar

Ett aktiebolag kan ha omkostnader som inte ger rätt till skattemässigt avdrag i företaget, men som ändå kan ge en privat fördel för den anställde företagaren. Kostnaderna för privat sjukvård är nog det viktigaste exemplet.

I det fallet har bolaget rätt att betala de privata sjukvårdskostnaderna, men företaget får inget skattemässigt avdrag. Fördelen består i att mottagaren av den privata sjukvård som aktiebolaget betalat, inte får någon motsvarande skattepliktig förmån.

Andra exempel på omkostnader som kan ge fördelar i ett aktiebolag är representation i de fall då kostnaderna överstiger avdragsgränserna. Det kan också gälla kostnader för inte avdragsgilla organisationskostnader liksom kostnader för gåvor och sponsring.

Om du använder den enskilda firmans pengar för att betala en kostnad som inte är avdragsgill, får det samma effekt som när du gör ett privat uttag från din firma. Skattebelastningen på uttag för kostnader som inte kan dras av i firman blir alltid ca 50–65 procent i form av skatt och egenavgifter. I aktiebolaget blir det bara en bolagsskatt på 26,3 procent.

Läs mera om denna fråga i min bok **Skattefritt & lågbeskattat i aktiebolag** som kan köpas via hemsidan **EGETAB.SE**.

Mycket större möjlighet att förvalta överskott

Om du har en del överskott i ditt företag kan du med ett aktiebolag placera överskottet i alla tänkbara värdepapper och finansiella instrument som du tror på.

I en enskild firma kan överskott bara sättas in på ett bankkonto. Köper du värdepapper räknas det som ett privat uttag från firman och innebär att du så småningom får betala skatt och egenavgifter på hela det uttagna beloppet. Värdepappren du köpt anses vara dina privata tillgångar.

Hyresinkomster från aktiebolag ger mer kvar

Om du bedriver din verksamhet från familjens småhus finns det möjlighet att ta ut en marknadsmässig hyra från ett aktiebolag för den del av huset som bolaget använder i sin verksamhet. Hyran beskattas sedan hos dig privat med 30 procents kapitalskatt.

Om du driver en enskild firma kan du inte få någon hyra som firman kan dra av som en kostnad, utan du får istället i din deklaration göra ett visst avdrag på inkomsten från firman för att du bedrivit firman i egna hemmet.

Vid lika förhållanden får du för egen del i regel mer pengar över på uthyrningen av småhuset till aktiebolaget, än då du gör avdrag i deklarationen för firman.

Tydligare gränsdragning företag/privat

I ett aktiebolag finns en skarp gräns mellan bolagets egendom och ägarens egendom. Så är det inte i en firma.

Denna strikta åtskillnad mellan bolagets ekonomi och den privata ekonomin kan vara särskilt värdefull för dig som är inte är van vid företagande eller känner dig osäker över hur man beräknar resultatet i en enskild firma.

Därför är det oftast lättare att förstå vad som är företagets pengar och vilka pengar som är mina egna, när man driver ett aktiebolag jämfört med en enskild firma.

Aktiebolaget överlägset då verksamheten upphör vid pensionering

Om det finns lite större vinstmedel i ett företag och företagaren vill pensionera sig och helt upphöra med den aktiva verksamheten, är ett aktiebolag nästan alltid bäst.

I en firma måste samtliga avsättningar till periodiseringsfond och expansionsfond återföras till beskattning på en enda gång när firmans verksamhet upphör (framgår av reglerna i inkomstskattelagen). Oftast leder det till jättelika skatter. En sådan återföring kan Skatteverket dessutom försöka tvinga igenom, även om firmans innehavare anser att en viss verksamhet finns

kvar och att firman inte alls upphört. Om Skatteverkets tjänstemän beslutar sig för att anse att firman upphört, får du försöka övertyga skattedomstolarna om att firmans verksamhet fortfarande finns kvar. Annars slår skattesmännen till.

Någon motsvarande regel finns inte för aktiebolag. Där kan Skatteverket aldrig besluta att aktiebolaget inte längre finns eller att ägaren måste ta ut lön eller utdelning på en viss nivå. Därför är det nästan alltid fördelaktigt att den som tänker lägga av att jobba låter ett aktiebolag ta över firman, om det finns stora avsättningar till periodiseringsfond och expansionsfond i firman.

Även om firmans verksamhet inte upphör helt finns risk för att Skatteverket vill betrakta näringsverksamheten som passiv verksamhet. Det ger flera negativa konsekvenser för ägaren, särskilt om denne börjat ta ut hel ålderspension hela året eller fyller minst 66 år under inkomståret. Då försvinner jobbskatteavdraget och istället för egenavgifter på 10,21 procent ska löneskatt betalas på 24,26 procent av inkomsten från firman.

Någon uppdelning mellan aktiv och passiv lön i ett aktiebolag finns inte, utan lön ger alltid jobbskatteavdrag och det är dessutom särskilt högt för den som fyller minst 66 år under inkomståret.

Om firmans hela verksamhet och samtliga firmans reelltillgångar övertas av ett aktiebolag som företagaren startar eller redan innehar, så kan både periodiseringsfonder och expansionsfond övertas av aktiebolaget. Övertaget av tillgångarna i firman sker då till det värde de har i firmans bokföring.

Periodiseringsfonderna bokförs då i aktiebolaget och återförs i den takt som de skulle gjort om de varit kvar i firman. Samtidigt måste tillgångar som är lika stora som periodiseringsfonderna överföras till aktiebolaget vid överlåtelsen.

Vidare gäller att 73,7 procent av expansionsfonden ska bokföras som beskattat eget kapital i aktiebolaget vid övertagandet. De 26,3 procent av expansionsfonden som betalats i expansionsfondskatt betraktas efter övertagandet som tidigare betald bolagsskatt. Dessa får alltså firmans ägare aldrig tillbaka.

Sedan kan uttag i aktiebolaget av firmans tidigare tillgångar ske i den takt och på det sätt som företagaren själv kan bestämma.

Exempel 1:

I en firma finns 450 000 kr avsatt i en expansionsfond och 550 000 kr i fem periodiseringsfonder á 110 000 kr. Firman har ett eget kapital på 881 650 kr som finns på ett bankkonto. Företagaren har också en fordran på Skatteverket för inbetald expansionsfondskatt på 118 350 kr. Bankkonto plus skattefordran är alltså en miljon kr.

Den aktiva verksamheten i firman upphör under 2010 och Skatteverket kräver att samtliga fonder återförs till beskattning i deklarationen för år 2010.

Under det året fyller företagaren 65 år och hans pensionsinkomster är 200 000 kr.

Skatt och avgifter på miljonen i expansionsfond och periodiseringsfond blir ca 600 000 kr. Företagaren får behålla 400 000 kr.

Hade företagaren fyllt minst 66 år när fonderna återförs blir skatten 530 000 kr och företagaren får behålla 470 000 kr.

Exempel 2:

I november år 2010 startar företagaren ett aktiebolag och låter bolaget ta över samtliga firmans tillgångar och skulder. Banktillgångar på 881 650 kr övertas och periodiseringsfonderna på 550 000 kr bokförs som skuld i bolaget. Även 73,7 procent av expansionsfonden, dvs 331 650 kr bokförs och blir ett balanserat beskattat resultat i bolaget. Den tidigare expansionsfondskatten på 118 350 kr som firmans ägare betalat jämsställs vid övertagandet med betald bolagsskatt och återbetalas alltså inte. Från 2011 till 2015 tar företagaren ut ca 100 000 kr per år i lön samt under 2011 till 2013 utdelning med ca 110 000 kr per år. Sedan är de övertagna tillgångarna från

firman förbrukade i sin helhet. Skatt på dessa uttag blir ca 180 000 kr. Kvar till företagaren blir ca 620 000 kr.

Fördel med lön vid passiv verksamhet

I en enskild firma kan ett överskott räknas som inkomst av aktiv näringsverksamhet eller av passiv näringsverksamhet. Som passiv näringsinkomst betraktar exempelvis Skatteverket en inkomst från en näringsfastighet om ägaren inte arbetar minst en tredjedels årsarbetstid i verksamheten.

Om inkomsten kommer från en passiv näringsverksamhet blir det inget jobbskatteavdrag och man får i stort sett alltid betala en löneskatt på 24,26 procent istället för egenavgifter.

I ett aktiebolag finns ingen sådan uppdelning, utan lön ger alltid jobbskatteavdrag även om den kommer från en verksamhet som i en firma betraktas som passiv.

Upplevs av andra som mer seriöst

Av tradition brukar de flesta som har med ett företag att göra, anse att ett aktiebolag är en mer seriös företagsform än de övriga. Det beror förstås en del på att ägaren ju faktiskt måste satsa en del pengar när aktiebolaget startas, medan en firma inte behöver ha något startkapital överhuvudtaget.

Men lite märkligt är detta ändå, eftersom den som driver en firma ju har ett mycket större ansvar än den som driver ett aktiebolag.

I den enskilda firman får du ansvara för firmans skulder med samtliga dina privata tillgångar. Dessutom kan fordringsägarna hålla liv i fordringarna nästan hur länge som helst. Detta är ett stort ekonomiskt ansvar jämfört med aktiebolaget, där ju ägaren bara kan förlora det aktiekapital som satsats.

Om skulderna gäller skatter och avgifter till Skattverket och ägaren misskött skatteinbetalningar, kan betalning av bolagets skulder dock utkrävas direkt från företagsledaren i aktiebolaget. Samma gäller om ägaren gått i borgen för bolagets skulder.

FÖRDELAR MED ENSKILD FIRMA

Det finns även en del fördelar med enskild firma, som inte aktiebolaget för med sig.

I de flesta fall finns fördelarna i den enskilda firman oavsett om verksamheten bedrivs aktivt eller passivt. Finns det skillnader mellan aktiv och passiv näringsverksamhet i vissa avseenden, anges detta särskilt i följande avsnitt.

Det här avsnittet behandlar följande fördelar med enskild firma:

- Räntefördelning ger kapitalbeskattad inkomst
- Skatten tillbaka med expansionsfond
- Större periodiseringsfond och ingen ränta
- Lägre sociala avgifter vid tidigt pensionsuttag
- Ofta bättre sjukpenning
- Lättare att hantera underskott
- Offentlig redovisning bara i undantagsfall

Högre ränta med räntefördelning

Reglerna för så kallad positiv räntefördelning ger möjlighet till att få en del av inkomsten från en enskild firma beskattad som kapitalinkomst med 30 procent i total skatt.

Detta förutsätter dock att du skjuter till kapital till firman eller låter egna beskattade vinstmedel stå kvar i verksamheten.

Den positiva räntefördelningen motsvarar därigenom situationen då du lånar ut egna pengar till ett aktiebolag som du äger.

Vid positiv räntefördelning är den räntesats du får använda vid ränteberäkningen fastställd i lagen. Du får nämligen räkna med en schablonmässig räntesats som är statslåneräntan vid utgången av november året före inkomståret plus fem procentenheter. Under deklarationen av inkomståret 2010 gäller därför att du kan göra positiv räntefördelning efter en ränta på 8,2 procent.

Vid lån till ett eget aktiebolag gäller att en marknadsmässig ränta får användas, men hur stor den ska vara är en tolkningsfråga. Enligt domstolsutslag i kammarrätten de senaste åren har man ibland kommit fram till att räntan inte får överstiga statslåneräntan plus en procentenhet. Ibland har domstolarna godtagit statslåneräntan plus tre procentenheter. Det motsvarar under 2010 en räntesats på ca 4-6 procent.

Med nuvarande relativt måttliga ränteläge ska den här fördelen för firma dock inte överskattas. Det krävs att du satt in mycket stora belopp i din firma för att positiv räntefördelning ska vara så mycket bättre än lån till ett aktiebolag.

Exempel: Du har privat satt in 2 miljoner i din firma. Du får i år 164 000 i positiv räntefördelning. Om du lånat ut samma summa till ett aktiebolag och fått 4 procent i ränta hade den blivit 80 000. Om du använt resterande 84 000 kr som utdelning från bolaget inom gränsbeloppet, hade du förlorat cirka 6 000 kr på att ha aktiebolag istället för enskild firma.

Skatten tillbaka med expansionsfond vid förluster

Genom avsättning till expansionsfond kan du skjuta upp den fulla beskattningen av vinsten i en enskild firma på likartat sätt som med beskattat kapital i ett aktiebolag.

Du slipper då undan med en tillfällig skatt på 26,3 procent av årets avsättning till expansionsfond.

Om du planerar för och utnyttjar expansionsfond maximalt, behöver du inte låta någon del av årets inkomst beskattas fullt ut om du inte vill. Då krävs dock att du låter vinsten stå kvar i verksamheten och inte för egen del tar ut och förbrukar företagets tillgångar som motsvaras av expansionsfonden.

Expansionsfond motsvarar därmed systemet med beskattat kapital i ett aktiebolag, men är faktiskt mer förmånligt.

Om du ett år först gör en avsättning till expansionsfond och ett senare år minskar en tidigare avsättning till expansionsfond och återför beloppet för att täcka en förlust, får du nämligen tillbaka den tidigare betalda expansionsfondskatten.

Det ska jämföras med den bolagsskatt som ett aktiebolag betalat. Den kan bolaget aldrig få tillbaka. I ett aktiebolag kan en ny förlust aldrig kvittas mot en vinst som uppstått ett tidigare år.

Om återföring av expansionsfond ger en inkomst som ska beskattas fullt ut, reduceras skatten på inkomsten med den tidigare betalda expansionsfondskatten.

Faktum är alltså att reglerna för expansionsfond i firma i detta hänseende är bättre än motsvarande regler för beskattat kapital i ett aktiebolag.

Exempel 1:

År 1 gör du en vinst på 1 000 000 kr och gör avsättning till expansionsfond med 400 000 kr. Du får betala 26,3 procents expansionsfondskatt, dvs. 105 200 kr.

År 2 gör du en förlust med 400 000 kr och upplöser den tidigare avsättningen till expansionsfond. Då får du tillbaka de 105 200 kr som du tidigare betalat i expansionsfondskatt.

Exempel 2:

Firman ger under år 2 resultatet 0 kr. Du återför din tidigare avsättning till expansionsfond som var 400 000 kr. Du får då betala skatt och egenavgifter på denna inkomst, men från den nu beräknade skatten drar man av de 105 200 kr du tidigare betalat i expansionsfondskatt.

Periodiseringsfond ger större skattecredit

En annan fördel med skattereglerna i firma är att du – vid samma inkomst av verksamheten som i ett aktiebolag – får avsevärt större skattecrediter genom avsättning till periodiseringsfond då du driver en enskild firma, jämfört med vad aktiebolaget får.

Orsaken är dels att man i en firma beräknar avsättningen till periodiseringsfond före det att du själv tagit ut någon ersättning för ditt arbete. I ett aktiebolag beräknas periodiseringsfonden på vinsten i bolaget efter ditt löneuttag.

Det andra skälet är att avsättning till periodiseringsfond i firma får göras med 30 procent av vinsten före avsättningen, men enbart 25 procent i aktiebolag.

En tredje fördel i firma är att ingen avgift beräknas på avsättningen. I aktiebolag får man betala en avgift till staten på avsättningen till periodiseringsfond vilken motsvarar en låneränta som är lika stor som statslåneräntan.

Exempel 1:

Sedan alla kostnader utom lönen betalats i ditt aktiebolag under 2010 har du en vinst på 600 000 kr. Du tar ut 360 000 kr i lön. Bolagets kostnad inklusive arbetsgivaravgifter på ca 120 000 kr blir ca 480 000 kr.

Av vinsten återstår därefter ca 120 000 kr.

Bolagets avsättning till periodiseringsfond detta år blir då högst 25 procent av ca 120 000 kr, dvs. ca 30 000 kr.

Exempel 2:

Sedan alla kostnader betalats i din firma under 2010 har du en vinst på 600 000 kr. Du kan då göra avsättning till periodiseringsfond med 30 procent av denna vinst, dvs med 180 000 kr.

I firman får du därmed en sexårig skattecredit som under detta år är 150 000 kronor högre än i aktiebolaget och har ändå möjlighet att från firman göra minst lika stora uttag för privat del som från aktiebolaget. Dessutom slipper du avgift på avsättningen i firman, vilket du fått betala i aktiebolaget.

Lägre sociala avgifter för de flesta i firma

Under 2010 är det alltid något lägre egenavgifter på inkomst av aktiv näringsverksamhet från firman, än de arbetsgivaravgifter som betalas på lön från aktiebolaget. Arbetsgivaravgifterna är 31,42 procent och egenavgifterna normalt 29,71 procent.

Om du ska betala oreducerade egenavgifter och ditt deklarerade överskott från firman är större än 40 000 kr får du dessutom en nedsättning av egenavgifterna med fem procentenheter på en viss del av inkomsten. Nedsättningen får vara högst 10 000 kr, vilket den blir om det deklarerade överskottet är minst 200 000 kr.

Ungdomar upp till 26 år och 66-åringar och äldre får ingen nedsättning, eftersom de redan har reducerade egenavgifter. Samma gäller de som är 61-65 år och har hel ålderspension hela året eller hel sjukersättning någon del av året.

Arbetsgivaravgifterna på lön i aktiebolag sätts däremot inte ned alls.

Man ska dock komma ihåg att egenavgifterna är avdragsgilla i firman vilket innebär att när de verkligen betalda egenavgifterna minskas, då minskar även kostnaden för egenavgifter. Det i sin tur innebär att överskottet i firman ökar och därmed inkomstskatten.

Exempel:

Vid ett överskott i firman på 200 000 kr blir det en nedsättning av egenavgifterna med 10 000 kr. Netto ger det cirka 5 500 kr mera i företagarens plånbok, om firmans överskott är företagarens enda inkomst.

Har företagaren exempelvis även en löne- eller pensionsinkomst på 200 000 kr blir nettoförbättringen av firmainkomsten pga nedsättningen av egenavgifterna, bara ca 3 300 kr.

Lägre sociala avgifter vid tidigt uttag av hel ålderspension

För den som i år gör ett uttag av hel ålderspension hela året, men inte har fyllt 65 år när inkomståret börjar, är det mycket bättre med inkomst av aktiv näringsverksamhet från firma än med lön från ett aktiebolag.

På överskott av aktiv näringsverksamhet från en firma får 61-65-åringarna enbart betala 10,21 procent i egenavgifter. På lön från ett aktiebolag i samma situation är arbetsgivaravgifterna i regel alltid 31,42 procent. Reducering kan förekomma om verksamhet bedrivs inom stödområde.

För den som tar ut lön från eget aktiebolag är det först det år man fyller 66 år som arbetsgivaravgifterna sänks till 10,21 procent.

Ofta bättre ersättning vid sjukdom

Är du anställd i det egna aktiebolaget gäller de vanliga reglerna om sjuklön om du inte kan arbeta på grund av sjukdom. Du kan då inte få någon ersättning från försäkringskassan förrän från 15:e kalenderdagen i en sjukdomsperiod. Sjukersättning för de 14 första kalenderdagarna betalas av arbetsgivaren, dvs. av ditt aktiebolag.

Om du har din inkomst från aktiv näringsverksamhet kan du däremot få ersättning från försäkringskassan efter en veckas sjukdom om du väljer den kortaste karenstiden.

Det finns enligt min mening i regel ingen anledning att välja något annat än lägsta möjliga karenstid, eftersom de längre karenstiderna ökar din egen risk samtidigt som du får en blygsam lindring av avgifterna för sjukförsäkringen. Det förekommer dock att du har andra försäkringar eller

löften via avtalspensioner etc som kan innebära att maximal karenstid är att föredra. Även då är dock sänkningen av avgifterna ytterst blygsamma.

Det kan också vara en fördel att få en ersättning från Försäkringskassan som beräknats på en inkomst från enskild firma om du har skattepliktiga förmåner. Ersättningen beräknas i regel på din deklarerade nettoinkomst av verksamheten, trots att värdet av förmånerna ingår i nettoinkomsten.

Du behöver inte laborera med betalning för förmåner som anställda i ett aktiebolag behöver göra, om de vill ha ersättning där även värdet av förmånerna ingår. (Du kan läsa mer om detta i min bok *Skattefritt & lågbeskattat i AB*)

En sjukpenning (eller föräldrapenning) för en näringsidkare kan därtill ibland beräknas på en större inkomst än du i verkligheten redovisat i deklarationen. Det kan ske om verksamheten är nystartad eller om det finns andra skäl till att du inte haft en inkomst som är normal för din bransch. I så fall beräknas ändå sjukpenningen på den normala inkomsten i branschen.

Den här regeln kan också ge negativa konsekvenser. Även om du deklarerat en inkomst som är betydligt större än vad som är vanligt i din bransch, kan försäkringskassan besluta att bara ge dig sjukpenning eller föräldrapenning beräknad efter den normala inkomsten i branschen.

Lättare hantera större underskott

Om du har stora underskott i ett aktiebolag kan du tvingas att begära bolaget i likvidation, därför att en alltför stor del av aktiekapitalet kan ha förbrukats. Annars blir det i regel konkurs.

Några liknande regler finns inte för en enskild firma. Underskotten i verksamheten får vara hur stora som helst, utan att några tvingande regler om nedläggning av verksamheten etc. drabbar dig.

Du kan också få rätt att kvitta underskott som uppstått i en enskild firma mot inkomst av tjänst. Några sådana möjligheter finns inte då du driver aktiebolag.

Är firman nystartad har du även möjlighet att kvitta underskott i firman mot skatten på din inkomst av tjänst.

Offentlig redovisning inte lika lättåtkomlig

Den årsredovisning som du måste upprätta i ett aktiebolag blir alltid offentlig hos Bolagsverket. Innehållet kan ibland ge utomstående, t.ex. konkurrenter, information som du egentligen inte skulle vilja lämna ifrån dig. På internet finns också flera hemsidor där uppgifter från årsredovisningarna kan letas upp på några sekunder och utan kostnader.

Det är inte lika enkelt att få tag i motsvarande uppgifter om verksamheten i en enskild firma eller ett handelsbolag.

Driver du en enskild firma behöver du inte göra någon årsredovisning. Det enda som blir offentligt hos en myndighet (då hos Skatteverket) är det överskott du redovisar i din deklaration, liksom de slutliga skatter och avgifter som du debiteras.

Bruttoinkomsten av verksamheten blir aldrig offentlig hos Skatteverket. Däremot lämnar Skatteverket ut uppgifter om omsättningen i firman till företag som säljer kreditupplysningar och den vägen offentliggörs även omsättningen i en firma ofta, både på internet och i kreditupplysningar.

Lägg märke till att en årsredovisning inte är detsamma som ett årsbokslut. Ett årsbokslut som redovisar tillgångar, skulder i verksamheten och årets resultat måste göras av alla handelsbolag och av enskilda firmor. Ett årsbokslut är aldrig offentligt. Det ligger bara till grund för deklarationen och ska kunna uppvisas för myndigheterna på begäran.

VIKTIGA TIPS INFÖR STARTEN AV ETT NYTT AKTIEBOLAG

Om du tänker skaffa ett nytt aktiebolag finns det flera fördelar med att bilda och sköta registreringen av det nya bolaget alldeles själv.

Använd hemsidan verksamt.se

Det är inte särskilt svårt eller tidsödande när man tar hjälp av Bolagsverkets nya e-tjänst som du når via *Mina sidor* på hemsidan verksamt.se.

Och det spar in ett antal tusenlappar jämfört med att köpa ett färdigt bolag. Du bildar och registrerar ett bolag för 1 900 kr via verksamt.se. Att köpa ett färdigbildat bolag går ofta lös på 7-8 000 innan allt är namnändrat och klart.

I de följande avsnitten får du tips om vad du bör tänka på och hur du förbereder dig. Du får också i detalj veta hur du gör på hemsidan verksamt.se när det är dags att göra din ansökan om registrering av bolaget.

Ensam stiftare och ägare

I de följande avsnitten utgår jag ifrån att du ska vara ensam stiftare och ägare av aktiebolaget och den enda ledamoten i styrelsen.

Vidare att bolaget ska ha lägsta möjliga aktiekapital som är 50 000 kr.

Bolaget ska heller inte ha någon vald revisor.

Bilda bolaget utan revisor

Enligt nya regler kan du nu bilda ett aktiebolag utan att från början ha någon vald revisor i bolaget.

Detta gäller under de första två räkenskapsåren oavsett antalet anställda eller storleken på omsättningen och balansomslutningen i bolaget.

Dagens regler innebär nämligen att ett bolag alltid kan vara utan revisor om **minst två av följande gränsvärden inte har överskridits** enligt årsredovisningen för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren:

- **Högst tre anställda i medeltal**
- **Högst 1,5 miljoner i tillgångar (balansomslutning)**
- **Högst 3 miljoner i nettoomsättning**

I ett nystartat aktiebolag innebär reglerna därmed att det är först från det tredje räkenskapsåret som det kan bli aktuellt att bolaget måste ha en revisor. Det är ju först då som det finns två tidigare räkenskapsår att mäta gränsvärdena emot.

Exempel: Du startar ett aktiebolag under andra halvåret 2010 och förlänger det första räkenskapsåret till 2011-12-31. Då blir det först vid årsstämman under år 2013 som det kan bli aktuellt att behöva utse en vald revisor i bolaget.

En revisor måste då utses vid årsstämman 2013 om minst två gränsvärden överskridits enligt årsredovisningen för vardera av de föregående räkenskapsåren. En nyvald revisor ska i så fall granska räkenskaperna från år 2013

Försök få bolaget registrerat innan 2010 är slut

Det uppstår en klar skattemässig fördel om det nybildade bolaget både registrerats och kan visa på en viss verksamhet före utgången av 2010. Då får nämligen ägaren beräkna ett så kallat gränsbelopp redan för inkomståret 2011. Ett sådant gränsbelopp ger rätt till att kunna göra en utdelning på ca 130 000 kr till relativt låg skatt. Eftersom ett gränsbelopp kan sparas och användas vid beskattning av utdelningar ett senare år, är det en fördel att få beräkna gränsbelopp så fort som möjligt, även om själva utdelningen dröjer ett eller flera år.

Om bolaget inte kommit igång med verksamhet förrän 2011 får det första gränsbeloppet inte beräknas förrän 2012.

Välj kalenderår som räkenskapsår

Ett aktiebolag ska ha ett räkenskapsår som är 12 månader. Efter räkenskapsårets slut ska en årsredovisning upprättas och skickas in till Bolagsverket inom sju månader. Deklarationen för räkenskapsåret ska skickas till Skatteverket.

Det är ägaren av aktiebolaget som bestämmer vilket räkenskapsår bolaget ska ha av de alternativ som är tillåtna i lagen.

Du som ska driva ditt aktiebolag utan vald revisor bör enligt min mening absolut välja att ha kalenderår som räkenskapsår för ditt bolag. Valet av räkenskapsår görs i samband med att bolaget bildas och registreras hos Bolagsverket.

Kalenderår är nämligen definitivt det enklaste räkenskapsåret att hantera och det finns normalt ingen fördel för ägaren av ett bolag att ha ett brutet räkenskapsår. Inte minst hanteringen av skattekontot samt hanteringen av bolagets skatter och moms blir så mycket enklare med kalenderår som räkenskapsår.

Det finns annars även möjlighet att välja ett så kallat *brutet räkenskapsår*. I dessa fall löper räkenskapsårets 12 månader över olika delar av två kalenderår. Brutna räkenskapsår kan löpa från maj till april, från juli till juni eller från september till augusti.

Brutna räkenskapsår förekommer nästan enbart därför att varje revisor önskar kunna fördela sitt arbete på hela kalenderåret. Men har man inte en vald revisor i bolaget behöver ju ingen hänsyn tas till denna omständighet längre.

Registrering hos Skatteverket alltid nödvändig

Om du följer mitt råd och ansöker om registrering av ditt nya bolag via verksamt.se tar det högst några veckor innan Bolagsverket har registrerat ditt nya aktiebolag och meddelat vilket organisationsnummer det nya bolaget fått.

Och då är det dags att registrera bolaget hos Skatteverket och ansöka om F-skattsedel för bolaget.

Samtidigt får uppgifter lämnas till Skatteverket för beräkning av preliminärskatt för bolaget samt uppgifter om moms liksom för registrering som eventuell arbetsgivare.

Enklast anmäla på papper

I det här fallet vill jag påstå att det fortfarande är enklast och minst tidsödande att lämna dessa uppgifter på blanketten *Skatte- och avgiftsanmälan (4620)* som kan hämtas hem som en ifyllbar pdf-fil från Skatteverkets hemsida. Då kan du, långt innan du fått klart med registreringen av det nya bolaget hos Bolagsverket, fylla i allt på blanketten utom bolagets organisationsnummer.

Enklast är att skriva in uppgifter om bolaget på blankett 4620 redan vid samma tillfälle som du ansöker om registrering av bolaget via Bolagsverkets e-tjänst på verksamt.se.

F-skattsedel nödvändig

Att bolaget måste registrera sig hos Skatteverket är rätt självklart om verksamhet ska bedrivas, eftersom alla uppdragsgivare kräver att bolaget har en F-skattsedel. Har bolaget ingen F-skattsedel vill knappast någon göra affärer med ett sådant företag.

Innehav av F-skattsedel är ett bevis på att ett bolag bedrivs seriöst och inte har misskött sina skattebetalningar.

Välj förkortning av första räkenskapsåret

Om du startar ditt aktiebolag i slutet av 2010 tycker jag att du ska välja att förkorta det första räkenskapsåret till 2010-12-31. Du gör då bolagets första deklaration och årsredovisning under början av 2011.

Uppgift om längden på det förkortade räkenskapsåret ska lämnas till Skatteverket. Det sker vid avsnitt B på blanketten 4620.

Fördelar och nackdelar med ett första förkortat räkenskapsår

Om du startar bolaget under andra halvåret 2010 är det i och för sig också möjligt att förlänga det första räkenskapsåret så att det avslutas först 2011-12-31. Vad du vinner på ett förlängt första räkenskapsår är att du inte behöver göra en första deklaration och årsredovisning för det nya bolaget förrän en bit in på år 2012.

Men å andra sidan är det så enkelt att göra dessa handlingar med hjälp av programmet **Visma Eget Aktiebolag**, att den administrativa vinsten är ganska begränsad. Programmet kan dock hantera såväl förlängda som förkortade räkenskapsår i nystartade bolag, förutsatt att dessa räkenskapsår avslutas den 31 december.

En orsak till att jag föredrar ett förkortat första räkenskapsår är den nackdel som under år 2009 uppstod för bolag med förlängda första räkenskapsår. Det året beslöt riksdagen nämligen att sänka bolagsskatten. Men bolag som nystartats under andra halvan av år 2008 och hade valt ett förlängt första räkenskapsår, fick vänta ett extra år innan bolagsskatten sänktes för deras del. Samma nackdel skulle uppstå för bolag som startats under andra halvåret 2010 med ett första förlängt räkenskapsår, om det skulle komma beslut om en ny sänkning av bolagsskatten under 2011.

Om du startar ett bolag i slutet av 2010 och räknar med att bolaget redan under tiden fram till årsskiftet kommer att göra vinst på hundratusentals kronor, kan det vara ett skäl att välja att förlänga det första räkenskapsåret. På så vis skjuter du upp beskattningen av vinsten ett år, vilket kanske skulle kunna ge större likviditet i bolaget och en viss avkastning på den ökade likviditeten. Men om beslut skulle tas under 2011 om att bolagsskatten skulle sänkas igen, förlorar dock bolaget säkerligen på det första förlängda räkenskapsåret.

Anmäl inte bolaget som arbetsgivare i onödan

Tänker du betala ut lön till anställda i bolaget direkt från starten måste du anmäla bolaget som arbetsgivare hos Skatteverket.

På blankett 4620 sker detta vid avsnitt F1.

Kom dock ihåg att om bolaget anmälts som arbetsgivare måste en skattedeklaration lämnas till Skatteverket varje månad, vilket medför en återkommande administration. Men framför allt är den där skattedeklarationen lätt att glömma av. Med onödiga avgifter som följd.

Om du under startskedet av bolaget inte tänker ta ut lön själv och inte har några andra anställda, är mitt råd därför att du låter bli att anmäla bolaget som arbetsgivare vid starten. Det är bättre att göra detta senare när löneutbetalningar blir aktuella.

Även om du låter aktiebolaget ge dig diverse olika skattepliktiga förmåner men inte lön, behöver du nämligen inte vara anmäld som arbetsgivare. Då ska du istället använda metoden att betala för dina förmåner, vilket ger flera fördelar. Detta beskriver jag utförligt i boken **Skattefritt & lågbeskattat i aktiebolag** som du kan läsa mera om på hemsidan **EGETAB.SE**.

Välj kontantmetoden (bokslutsmetoden) för bokföringen

Kontantmetoden är den enklaste metoden för bokföring. Kontantmetoden kallas av Skatteverket även för *bokslutsmetoden* i momsammanhang.

När du använder kontantmetoden behöver du under löpande år bara registrera kontanta händelser i bokföringen – alltså bara händelser då pengar (eller motsvarande betalningsmedel exempelvis checkar, presentkort) betalas in till bolaget eller betalas ut från bolaget.

Under löpande år behöver du därför bara bokföra bolagets egna fakturor en enda gång, nämligen när de har betalats av kunden.

Om du väljer att redovisa bolagets moms per kvartal eller månad har kontantmetoden därmed den stora fördelen, att bolaget under löpande år aldrig behöver betala in moms till Skatteverket innan bolaget fått betalt av kunden.

Kontantmetoden får användas av alla företag som normalt omsätter högst tre miljoner kronor om året. Det är tillåtet att omsättningen ett enstaka år får överstiga tre miljoner, utan att kontantmetoden behöver överges som bokföringsmetod.

För aktiebolagen är denna tydliga gräns på tre miljoner införd från 2011.

Under 2010 gäller mer otydliga regler för att aktiebolag ska få använda kontantmetoden. Då får kontantmetoden användas om det enbart förekommer ett mindre antal fakturor som inte är på större belopp. Eftersom du kommer att ha ett första förkortat räkenskapsår som avslutas redan 31 december 2010, måste man anse att dessa krav är uppfyllda under 2010 för ditt nystartade bolag.

Ange därför vid avsnitt F2 på blanketten 4620 att du ska använda bokslutsmetoden i din bokföring.

När du använder programmet **Visma Eget Aktiebolag** måste du bokföra enligt kontantmetoden för att kunna använda programmet. Men programmet är å andra sidan så smart konstruerat att de vanliga nackdelarna som brukar uppstå med kontantmetoden inte finns när du skriver ut resultatrapporter från programmet.

Bolaget får betala preliminärskatt

Om det blir en skattemässig vinst i ett aktiebolag är det bolaget som får betala skatt på den vinsten. Bolagsskatten är 26,3 procent av den skattemässiga vinsten.

Staten vill inte vänta till året är slut på att få in skatten på den vinst som förväntas uppstå i bolaget under året. Därför finns en preliminärskatt, även kallad F-skatt, som ska betalas varje månad av bolaget. Den månatliga preliminärskatten ska teoretiskt motsvara en tolftedel av den slutligt beräknade skatt som bolaget ska betala enligt deklarationen som görs efter räkenskapsårets slut.

Efter några år bygger Skatteverkets beslut om preliminärskatt för ett nytt räkenskapsår på den verkligt uppkomna skatten två år tidigare. Under bolagets första år grundar sig Skatteverkets beslut om preliminärskatt på de uppgifter du lämnar om beräknat överskott i bolaget när bolaget registreras hos Skatteverket.

I ett nystartat bolag brukar man därför kunna undvika att F-skatt behöver betalas innan en första verklig vinst har deklarerats av bolaget till Skatteverket, dvs under de första två åren.

Så brukar det nämligen bli om bolaget självt uppskattar det första räkenskapsårets resultat till ett mycket lågt belopp, vilket ju inte alls är ovanligt för ett nystartat bolag. En hög preliminärskatt i ett nystartat bolag kan fresta extra hårt på likviditeten och bör undvikas.

Var försiktig när du uppskattar framtida överskott

När bolaget första gången registrerar sig hos Skatteverket ska uppgift lämnas om hur stort överskott du tror att bolagets får under det första räkenskapsåret.

På blankett 4620 anges beloppet i avsnitt G1 i fältet 40.

Då är det klokt att vara lite pessimistisk, eftersom det blir mindre preliminärskatt ju lägre överskottet antas bli.

Och ingen vet ju något säkert om framtiden. Du kan heller aldrig råka illa ut om det i efterhand visar sig att du inte lyckades sia rätt om framtiden.

Och det är ju inte det minsta ovanligt att nystartade företag har mycket större utgifter än inkomster de första åren.

Var därför inte rädd för att ange överskottet till noll.

Var försiktig när du uppskattar momsen om du valt årsvis momsredovisning

I avsnitt G1 på blankett 4620 i fälten 86 respektive 87 ska även anges hur stor utgående moms på försäljning du kommer att redovisa under det första räkenskapsåret och hur stor ingående avdragsgill moms det blir på bolagets utgifter under samma räkenskapsår.

Om du valt att redovisa momsen årsvis i självdeklarationen bör du vara lika försiktig vid beräkningen av förväntade momsbelopp som av överskott. Många brukar då komma fram till att under första räkenskapsåret blir utgående moms på försäljning i bolaget inte större än ingående avdragsgill moms på utgifter.

För som sagt, det är ju inte det minsta ovanligt att nystartade företag har mycket större utgifter än inkomster vid starten.

Begär uppskov

Visserligen är det alltså inte så sällan möjligt att du helt kan undvika preliminärskatt de första åren med aktiebolaget, men det är ändå klokt att begära uppskov med preliminärskatt de första tre månaderna. På blankett 4620 anges även detta via en kryssruta vid avsnitt G1.

Vissa momsuppgifter ska beräknas på helår

När du registrerar bolaget hos Skatteverket ska även en uppskattning lämnas om den beräknade momspliktiga omsättningen under de närmaste tolv månaderna för utgående moms på försäljning och ingående avdragsgill moms på utgifter.

Du kan vara lika försiktig vid beräkningen av dessa förväntade momsbelopp under tolv månadersperioden, som för momsbeloppen under det första räkenskapsåret. Även i detta fall brukar många komma fram till att under de första tolv månaderna blir utgående moms på försäljning i bolaget inte större än ingående avdragsgill moms på utgifter.

Skaffa programmet *Visma Eget Aktiebolag* och få skatteböcker på köpet

Visma Eget Aktiebolag är ett helt nytt dataprogram som är konstruerat för att du som äger ett mindre aktiebolag ska kunna sköta bokföring, deklaration och årsredovisning på egen hand, i ett och samma program.

När du ska sköta ditt bolag utan revisor, är detta program helt suveränt.

Programmet följer de enkla och tidsbesparande reglerna om bokföring enligt kontantmetoden, som redan blivit en dundersuccé i programmet **Visma Enskild Firma**.

För att göra programmet riktigt enkelt kan det bara användas av bolag som har kalenderår som räkenskapsår.

Du kan läsa mycket mer om programmet på hemsidan **EGETAB.SE**. När du köper programmet från den hemsidan får du utan extra kostnad årgångarna 2010 och 2011 av boken **Skattefritt & lågbeskattat i aktiebolag**.

I böckerna får du bl a massor av tips om hur du tar ut pengar ur ditt aktiebolag till lägsta kostnad.

FÖRBERED DIN REGISTRERING AV NYA AKTIEBOLAGET

I detta kapitel kan du läsa mer om hur du förbereder dig inför din ansökan om registrering av ditt nya aktiebolag på hemsidan verksamt.se.

E-legitimation ett krav för att använda e-tjänster

När du ska ansöka om registrering av ett aktiebolag via e-tjänsten på verksamt.se behöver du en e-legitimation, eftersom du bland annat måste kunna skriva under din ansökan om registrering elektroniskt.

En e-legitimation kan du exempelvis skaffa hos din bank, om du inte redan har en sådan.

Mitt förslag är att du i så fall tar tag i denna åtgärd ganska omgående om du inte har en e-legitimation, så saken inte glöms bort.

Sköt skattedeklaration och skattekonto via e-tjänster

En e-legitimation är för övrigt mycket användbar när man driver ett aktiebolag och vill sköta administrationen själv. En e-legitimation krävs nämligen också för att använda de två e-tjänster hos Skatteverket som jag anser fördelaktiga för dig med ett mindre aktiebolag.

Fördelar lämna skattedeklaration med e-tjänsten

Om du anmäler ditt aktiebolag som arbetsgivare, måste bolaget lämna en skattedeklaration till Skatteverket varje månad.

Då är det både enkelt och säkert att lämna skattedeklarationerna via e-tjänsten hos Skatteverket. Det kostar minst 500 kr i straffavgift om inte skattedeklarationen är inne hos Skatteverket på fastställd dag. Är du en dag för sen tas avgiften ut, även om skattedeklarationen bara innehåller nollor.

Gör du skattedeklarationen på papper och skickar den med vanlig post, kan du aldrig vara riktigt säker på att Posten levererar den i tid. Brevet med skattedeklarationen kan också komma bort på ett eller annat sätt.

En skattedeklaration som lämnas via e-tjänsten på Skatteverkets hemsida på internet, kommer aldrig bort. Den kan också lämnas ända fram till midnatt den sista dagen i en rapportperiod.

Håll kontroll på bolagets skattekonto via e-tjänsten

Skatteverket har även en e-tjänst där man kan få fram saldon för aktiebolagets skattekonto, som också kräver e-legitimation för att få använda.

Saldobesked på papper om skattekontot skickas numera ut ytterst sällan, så det är svårt att sköta bokföringen av skattekontot i aktiebolaget utan tillgång till skattekontot på Skatteverkets hemsida. I ett aktiebolag ska nämligen händelserna på skattekontot bokföras och ställningen på skattekontot hos Skatteverket ska stämma med ställningen på skattekontot enligt bokföringen.

Visserligen är det rätt enkelt att bokföra händelserna på skattekontot i programmet **Visma Eget Aktiebolag**, men de går inte att bokföra utan att man får reda på vad som hänt på skattekontot.

Ansökan måste göras på blanketter

Du måste fylla i två olika blanketter för att få möjlighet att med din e-legitimation gå in på Skatteverkets e-tjänster och lämna skattedeklarationen liksom att titta på händelserna på bolagets skattekonto.

De blanketter du behöver fylla i, de har nummer 4801 och 4808. De kan hämtas hem som ifyllbar pdf-fil från Skatteverkets hemsida. Du kan redan nu fylla i alla uppgifter på blanketterna utom organisationsnumret på ditt nya bolag.

Du måste dock vänta med att skicka de båda ifyllda blanketterna till Skatteverket till dess registreringen av bolaget är gjord och du fått ett formellt registreringsbevis på papper från Bolagsverket. Innan dess har du inget organisationsnummer på bolaget, vilket måste anges på blanketterna för att Skatteverket ska veta hur de ska behandla dina ansökningar.

Förbered flera namnförslag

Det där var en liten utveckling om bra offentliga e-tjänster för administrationen av ett aktiebolag. Men nu tillbaka till hur du förbereder dig inför bildandet och registreringen av ditt nya aktiebolag.

En mycket viktig förberedelse är att hitta på ett bra namn på bolaget.

Ibland kan det vara både bäst och enklast att använda samma namn som på den gamla firman, men enbart lägga till ordet *aktiebolag* i namnet eftersom det alltid måste finnas med. Men det passar inte alltid.

På Bolagsverkets hemsida finns det man kallar *Näringslivsregistret*. I det registret kan du söka på de företagsnamn som du tänkt dig.

Om det inte blir någon träff i Näringslivsregistret är namnet ledigt. Du kommer nog tyvärr att märka att många namn du skulle vilja använda redan är upptagna.

Dessutom ska du inte vara helt säker på att ditt önskenamn blir godkänt, även om det inte är upptaget. Det namn du tänkt dig kan vara alltför lika namnet hos ett konkurrerande företag i samma bransch.

Förbered dig därför med åtminstone tre alternativa namnförslag, som du kan lämna vid registreringen. Bolagsverket kommer sedan att meddela vilket av namnen de godkänt eller om du måste komma med ännu fler namnförslag. Kom då ihåg att om du måste lämna fler namnförslag kommer detta att förlänga tiden innan bolaget är formellt registrerat och kan börja göra egna affärer.

Mer info om val av bolagsnamn finns på Bolagsverkets hemsida

På Bolagsverkets hemsida finns mer information om vad som gäller för bolagsnamn. Välj först länken *Starta företag* mitt på startsidan och därefter länken *När du ska välja företagsnamn* i högerkolumnen på hemsidan så kan du läsa mer information.

Förbered en beskrivning av bolagets verksamhet

För varje aktiebolag måste det finnas en så kallad *bolagsordning*.

Man kan säga att bolagsordningen, det är som ett slags stadgar som beskriver en del ordningsregler som bolaget måste följa, exempelvis hur många som kan sitta i styrelsen, vilket räkenskapsår bolaget har, var bolaget har sitt säte, hur många aktier som ska kunna finnas etc.

I en bolagsordning ingår även en kortfattad beskrivning av bolagets verksamhet.

När du startar aktiebolag via *verksamt.se* hjälper e-tjänsten till att skapa hela bolagsordningen. Du kommer därför som ett inslag i registreringen att behöva skriva in en beskrivning av bolagets verksamhet.

Vill du se exempel på hur andra bolag beskrivit sin verksamhet så kolla på några aktiebolag du känner till på hemsidan *allabolag.se*. Titta under fliken *Verksamhet & Status* för de olika bolagen du kollar på, så ser du nedtill i mitten på den sidan vad dessa olika bolag angett som sin verksamhet i bolagsordningen.

Både på *verksamt.se* och på Bolagsverkets egen hemsida *Bolagsverket.se* finns också en hel del information om hur man ska beskriva bolagets verksamhet.

Fundera på vem som ska vara styrelsesuppleant

I den här boken utgår jag ifrån att du är den enda ägaren av aktier i bolaget och den enda styrelseledamoten i aktiebolaget. När det bara finns en enda styrelseledamot föreskriver reglerna i aktiebolagslagen att det också måste finnas minst en styrelsesuppleant.

I praktiken innebär valet av en styrelsesuppleant att så länge du själv finns i livet, då fyller din styrelsesuppleant ingen funktion alls i bolagets förvaltning. Du fattar själv alla beslut i styrelsen liksom på årsstämman och ev andra bolagsstämmor. Du får också ta på dig allt övrigt ansvar i bolaget, som skulle kunna komma att utkrävas av styrelsen.

Men om du skulle falla ifrån, då får suppleanten ta över rollen som den som fattar beslut i bolagets styrelse till dess de nya aktieägarna (dina arvingar) väljer en ny ordinarie styrelseledamot.

Fundera på vem ska vara styrelsesuppleant i bolaget.

Personnummer och andra personuppgifter för suppleanten måste lämnas när din ansökan om registrering av bolaget sker på verksamt.se.

SÅ ANVÄNDER DU VERKSAMT.SE NÄR AKTIEBOLAGET REGISTRERAS

Här följer en detaljerad beskrivning och lite kommentarer över hur du tidigast den 1 november 2010 fyller i uppgifterna på Bolagsverkets e-tjänst för start av ett nytt aktiebolag, som du når via *Mina sidor* på hemsidan verksamt.se.

Beskrivningen följer det utseende som e-tjänsten hade i september 2010.

Gå till Mina sidor

Du börjar med att gå till hemsidan verksamt.se och väljer sedan att klicka på knappen *Mina sidor* längst upp till höger på startsidan.

Välj sedan *Logga in*.

Du måste därefter skriva under med din e-legitimation för att komma vidare.

Välj Starta företag

Från startsidan på *Mina sidor* på verksamt.se väljer du alternativet *Starta företag*.

Välj företagsform

Du måste nu välja vilken företagsform som ska startas.

Där väljer du *Aktiebolag* och klickar en gång till på knappen *Välj Företagsform*.

Då visas en sökväg till Bolagsverkets e-tjänst, som du klickar på.

Namnförslag

Först skriver du det namn på bolaget som du allra helst vill få registrerat.

Därefter lägger du till övriga namnförslag som du förberett och vill att Bolagsverket ska välja bland, om inte ditt förstahandsval skulle godkännas.

Klicka därefter på knappen *Spara och fortsätt*.

Verksamhetsbeskrivning

Här skriver du in beskrivningen av verksamheten i ditt nya bolag.

Den har du redan förberett formuleringen av, om du följt mina råd.

Styrelsen

Först anger du att du ska ha lägst en styrelseledamot i bolaget.

Om du framöver vill kunna utöka ledamöternas antal utan att ändra i bolagsordningen kan du ange ett annat tal för det högsta antalet ledamöter, exempelvis 5.

Gör sedan samma sak med antalet styrelsesuppleanter.

I nästa steg anger du dina personuppgifter som styrelseledamot.

Sedan lägger du in personuppgifter för den suppleant som måste finnas i styrelsen, när det bara finns en ledamot.

Firmateckning

Sedan hoppar du fram ett antal sidor till sidan *firmateckning*.

Markera att firman tecknas av styrelsen, eftersom du är den enda styrelseledamoten och ska bestämma allt i bolagets styrelse själv.

Revisor

Eftersom bolaget inte ska ha revisor klickar du på knappen *Lägg till bestämmelse om att bolaget inte ska ha revisor*.

Välj att använda standardformuleringen. I bolagsordningen kommer det då att stå att bolaget inte ska ha någon revisor.

Aktiekapital

Hoppa därefter fram ett antal sidor till sidan för aktiekapital och ange beloppet 50 000 kr som lägsta belopp.

Du anger även 50 000 kr som högsta aktiekapital.

Antal aktier

Ange att bolaget har 100 aktier, både som lägsta och högsta antal aktier.

Stiftare

Strikt formellt bildas ditt aktiebolag genom att du upprättar och skriver under en stiftelseurkund.

En sådan handling skapas i den här e-tjänsten samtidigt som du nu ansöker om registrering av bolaget hos Bolagsverket.

Ange att du är den enda stiftaren och lämna de övriga uppgifter som krävs.

Aktieteckning

Ange att du själv tecknat samtliga 100 aktier som ska finnas i bolaget vid starten.

Datum för bolagets stiftande

Ange dagens datum när du ansöker om registrering.

Pris per aktie

Ange 500 kr eftersom du tidigare angett att aktiekapitalet i bolaget är 50 000 kr och att antalet aktier i bolaget är 100 stycken.

$$50\,000 / 100 = 500$$

Kontaktperson

Ange ditt eget namn och adress.

Företagets kontaktuppgifter

Hoppa fram till sidan för företagets kontaktuppgifter.

Ange bolagets postadress, postnummer och postort.

Det är viktigt att även ange din e-postadress, eftersom den används av Bolagsverket för att skicka ut underrättelse om viktiga förändringar av bolagets registreringsuppgifter. Då får du ett mejl som kanske kan rädda dig i den (ytterst ovanliga, men dock) situationen, när någon kanske försöker kapa ditt bolag.

Uppgifter till bolagsordningen

Som tidigare nämnts måste ett aktiebolag ha en bolagsordning. Den kommer att skapas när du använder e-tjänsten på verksamt.se för att registrera ditt bolag.

Men då krävs först att du lämnar några kompletterande uppgifter.

Styrelsens säte

Av bolagsordningen ska framgå var "styrelsen har sitt säte". Ange den kommun där bolaget har sin postadress.

Kallelse

Markera alternativet e-post.

I ditt fall är ju uppgiften helt meningslös egentligen, eftersom du är den enda aktieägaren och knappast kommer att kalla dig själv till bolagsstämma, vare sig på det ena eller andra sättet.

(Alltför ofta känns formalia för aktiebolag som 1800-tal)

Räkenskapsår

I en bolagsordning ska det anges vilket räkenskapsår bolaget ska ha. Välj 1 januari – 31 december.

Bankintyg

När du startar ditt aktiebolag måste du sätta in aktiekapitalet på ett bankkonto som du startar för bolagets räkning hos din bank.

Du ber sedan att banken skriver ett så kallat *bankintyg*, som visar att insättningen är gjord. Detta bankintyg skickar du till Bolagsverket så fort du gjort den här registreringen.

Du får ett id-nummer från e-tjänsten när ansökan om registreringen är klar, som du bifogar då du skickar in bankintyget till Bolagsverket.

Granska och skriv under

Du har nu nått fram till den sista sidan i Bolagsverkets e-tjänst på verksamt.se.

Här har nu e-tjänsten skapat tre olika pdf-filer som innehåller en ifylld blankett för registrering, en bolagsordning och en stiftelseurkund.

Du kan hämta hem pdf-filerna på sedvanligt sätt vilket är att rekommendera, eftersom du då har en kopia sparad hemma i din dator.

Samtliga dessa handlingar kommer du formellt att skicka till Bolagsverket när du signerar din ansökan om registrering med din e-legitimation.

Handlingarna kommer även att vara åtkomliga för dig på verksamt.se om du vid ett senare tillfälle loggar in på *Mina sidor* på den hemsidan. Då kan du nå din anmälan om registrering av bolaget via funktionen *Översikt* och avsnittet *Arbetsdokument, alla företag*.

Där dubbelklickar du på den anmälan som du vill granska igen.

Kontrollera innan du skriver under

Det är viktigt att du granskar handlingarna noga, innan du signerar din ansökan om registrering med din e-legitimation.

Du måste förstås rätta eventuella stavfel och andra felaktigheter som kan ha smugits sig in i dina inmatade uppgifter.

Måste du rätta något får du hoppa tillbaka till den sida där du matade in det fel du upptäckt.

Bekräftelse och id-nummer

När allt ser helt korrekt ut är det dags att skriva under och skicka in.

När du skickat in, visas automatiskt en ny sida där det finns ett id-nummer för ditt inskickade ärende. Detta id-nummer kan användas i kontakter med Bolagsverket till dess registreringen är klar och bolaget fått ett eget organisationsnummer.

Offentliga handlingar

När du skrivit under och skickat in din ansökan blir inskickade handlingar offentliga hos Bolagsverket, så att vem som helst kan begära ut kopior av dem.

Betala 1 900 kr till Bolagsverket

Det kostar 1 900 kr att starta ett nytt bolag hos Bolagsverket.

Den betalningen kan du göra antingen via kort direkt i samband med att du ansöker om registrering. Du kan också betala från din egen bank på sedvanligt sätt.

Längst till höger på kvittensen över din inskickade ansökan kan du klicka på knappen *Betala*.

Du kommer då till en sida där du antingen kan gå vidare till en tjänst där du betalar avgiften på 1 900 kr med kort.

Ned till på sidan finns också ett OCR-nummer angivet som du kan använda för att betala avgiften via bankgiro eller plusgiro på din vanliga bank.

Det är viktigt att du betalar så fort som möjligt. Innan betalningen kommit in till Bolagsverket startar de inte registreringsprocessen.

Glöm inte skicka in bankintyget

Glöm inte att även skicka in bankintyget fortast möjligt till Bolagsverket. Ange id-numret du fått tidigare under registreringen.

SÅ KAN DU LÅTA AKTIEBOLAGET TA ÖVER HELA FIRMAN UTAN SKATT

I följande avsnitt beskriver jag hur du kan gå tillväga om du ska låta ditt aktiebolag ta över din enskilda firma.

Jag utgår ifrån att du idag sköter din bokföring och deklaration av firman i programmet **Visma Enskild Firma**, eftersom det är ett program jag känner väl då jag varit med och utvecklat detta. Du ska alltså avsluta årets bokföring i firman med ett förenklat årsbokslut.

Jag utgår också ifrån att du tänker sköta bokföring liksom deklaration och årsredovisning för ditt aktiebolag i programmet **Visma Eget Aktiebolag**, som tillhör samma familj av administrativa program som **Visma Enskild Firma**.

Jag tar i boken bara upp exempel från relativt vanliga förhållanden i en enskild firma som inte har anställda. Om du då överlåtelsen sker har andra tillgångar i firman än inventarier, lager, kundfordringar och pengar, kan det vara klokt att konsultera expertis innan du genomför en överlåtelse.

Samma gäller om firman vid överlåtelsen har andra bokförda skulder än leverantörsskulder eller banklån som banken låter bolaget överta.

Överlåtelse av hela verksamheten

Följande avsnitt vänder sig till personer med firmor där tillgångarna är större än skulderna och framför allt till dig som gjort avsättningar till periodiseringsfond och expansionsfond av någon betydelse i din deklaration för firman.

Det ska då handla om avsättningar som skett för att du skulle undvika att deklarera inkomster över inkomstgränsen för statlig skatt. Det är i regel enbart då som de riktigt stora fördelarna finns med att ditt aktiebolag tar över hela verksamheten från firman.

Vad jag kommer att beskriva i detta avsnitt är alltså hur du kan göra en överlåtelse av *hela verksamheten* i firman till ett aktiebolag som du äger, utan att det uppstår någon skatt vid själva överlåtelsen.

Tillgångar kan säljas till aktiebolaget för marknadsvärdet

Om du inte gjort några avsättningar till periodiseringsfond eller expansionsfond anser jag att det i regel enbart är onödigt arbete att låta aktiebolaget genomföra ett formellt övertag av hela verksamheten i firman.

Vad som då kan vara aktuellt är att firman äger vissa tillgångar som du vill att aktiebolaget ska ta över. Detta kan i så fall oftast lika gärna ske genom ett helt vanligt köp.

Aktiebolaget köper helt enkelt vissa tillgångar från firman. För att undvika skattekonsekvenser måste ett sådant köp alltid ske till marknadsvärdet. Aktiebolaget måste alltså betala samma pris som man kan anta att en utomstående skulle betalat för firmans tillgång.

Försök gärna hitta någon utomstående som kan skriva ett värderingsintyg på tillgångarna som byter ägare, för då kan långvariga diskussioner med Skatteverket nog undvikas om priset skulle ifrågasättas.

När aktiebolaget köpt de tillgångar som önskas, kan du avveckla firman genom att göra en sista deklaration för din näringsverksamhet.

Övertag till pris under marknadsvärdet

Det förekommer situationer där du skulle vilja låta ditt aktiebolag bara överta vissa tillgångar från firman till det värde de har i firmans bokföring. Om detta bokförda värde då understiger marknadsvärdet på tillgångarna kallas överlåtelsen av tillgångarna för en *underprisöverlåtelse*.

Det går att göra en underprisöverlåtelse från firman till aktiebolaget utan att skatt uppstår. Så blir det om du gör en överlåtelse av *hela verksamheten* i firman inklusive samtliga så kallade *realtillgångar*.

Vill du enbart överföra vissa tillgångar till underpris från firman till aktiebolaget måste du kontakta expertis för att få råd. Jag beskriver i denna bok enbart överlåtelser till ditt aktiebolag till underpris, som avser *hela verksamheten* i firman och då alla *realtillgångar* överlåts.

ÖVERLÅTELSEN STEG FÖR STEG

Vi antar att du vill flytta över hela verksamheten i din firma till ditt aktiebolag under 2011. Då är det i mitt tycke enklast och bäst att göra överlåtelsen någon av de första dagarna i januari 2011. Alltså innan firman haft någon som helst verksamhet på det nya året.

På så vis slipper du att bokföra någonting i firman under 2011 och firmans deklaration för 2011 blir mycket enkel.

Då behöver du heller inte göra ett extra bokslut i firman, vilket du skulle tvingas till om du gör överlåtelsen vid någon annan tidpunkt på året än vid årsskiftet. Med bokslutet för 2010 i handen är det lätt att se vad som ska bokföras i aktiebolaget efter överlåtelsen.

En överlåtelse några dagar in på det nya året istället för under någon av de sista dagarna på det gamla året ger en fördel till. Man får ett extra år med avskrivningar på inventarier i firman innan överlåtelsen sker.

Förbered överlåtelsen

Överlåtelsen förbereds under december 2010 och de första dagarna under 2011 efter denna enkla checklista:

- Försök se till att samtliga av firmans skulder som avser 2010 blir betalda under 2010.
- Se till så att aktiebolaget får egna fakturor på kostnader som hör till 2011.
- Gör klart årsbokslutet i firman för 2010 innan överlåtelsen sker.
- Gör klart din egen deklaration av firman för 2010 innan överlåtelsen sker.

Betala firmans skulder för 2010

Överlåtelsen blir enklast att sköta om du ser till att firman har betalat alla sina skulder redan under 2010.

Det finns ingen anledning att vänta med betalningen av någon av firmans skulder till efter årsskiftet.

Se till att aktiebolaget får egna fakturor på kostnader som hör till 2011

Om du får fakturor utställda på firman, som gäller utgifter som inte får dras av förrän i bokslutet för 2011, ska firman inte betala dessa fakturor.

Istället ska du kontakta leverantörerna och se till så att du får en ny faktura utställd på aktiebolaget. Sedan betalar aktiebolaget dessa kostnader och bokför dem som kostnader under 2011.

När du följer dessa regler blir det enklast att genomföra överlåtelsen av firman.

Gör klart bokslut för 2010 innan överlåtelsen sker

I programmet **Visma Enskild Firma** kan du redan under slutet av december registrera de sista affärshändelserna för 2010 och då även fylla i de fåtaliga uppgifter som du kan behöva lämna manuellt i programmets **Årsrutiner**.

Har du ett lager i firman brukar det ofta gå att värdera lagret en eller ett par veckor före årets slut, och sedan hålla reda på eventuella förändringar av värdet fram till 31 december.

Det enda som hör till 2010, men som inte brukar kunna matas in i bokföringen förrän precis efter årsskiftet, det är uppgifter om eventuella ränteinkomster och räntekostnader som hör till 2010. Fast via internetbankerna brukar man numera få reda på det gamla årets räntor redan den 1 januari på det nya året.

Gör klart den egna firmadeklarationen för 2010 innan överlåtelsen sker

Har du gjort klart det förenklade bokslutet i programmet **Visma Enskild Firma** är det en barnsak att sedan göra den egna deklarationen för firman.

Lättast är att använda funktionen som ger en helt automatisk deklaration. Programmet fyller då i blankett NE efter vissa förutbestämda principer. Exempelvis ska avdrag för periodiseringsfond och expansionsfond göras, om det är möjligt, så att statlig skatt undviks.

Du kan förstås också välja bland ett antal föreslagna inkomstalternativ eller själv skriva in belopp för de skattemässiga justeringar som ska göras i deklarationen.

Hur som helst så kan firmans deklaration för inkomståret 2010 lätt göras i Visma Enskild Firma redan någon av de första dagarna i januari 2011.

Så gör du på överlåtelsedagen

På dagen för överlåtelsen kan följande åtgärder bli aktuella att göra:

- Flytta pengar som finns på firmans konton och sätt in dem på aktiebolagets konton.
- Komplettera med egna insättningar på bolagets bankkonto om det behövs
- Bokför övertagna tillgångar och skulder i aktiebolaget.
- Eventuellt upprätta handlingar angående överlåtelsen.

Flytta pengar från firmans konton till aktiebolagets konton

För att det ska framstå som helt uppenbart att hela firmans verksamhet övertagits av aktiebolaget, är det lika bra att på överlåtelsedagen alltid flytta hela de belopp som finns på firmans bankkonton till aktiebolagets bankkonton.

Inte sällan ska en del av denna insättning i aktiebolaget därefter bokföras som en fordran som aktieägaren har på bolaget. Beloppet kan därmed genast tas ut igen av ägaren när denne så önskar. Jag återkommer till det.

Komplettera med egna insättningar om det krävs

Om periodiseringsfonder ska övertas av aktiebolaget måste tillgångar motsvarande hela de avsatta beloppen tillföras aktiebolaget på överlåtelsedagen.

På motsvarande vis gäller att om en expansionsfond inte ska behöva tas upp till beskattning hos ägaren av firman utan flyttas över till bolaget, måste tillgångar som motsvarar 73,7 procent av expansionsfonden tillföras aktiebolaget på överlåtelsedagen.

Om inte de tillgångar som överförs från firman räcker till för att uppfylla dessa krav, måste ägaren själv skjuta till pengar till aktiebolaget så att villkoren uppfylls. Även dessa pengar sätts in på bolagets bankkonto.

Se exempel längre fram i boken.

Bokför övertagna tillgångar och skulder

I programmet **Visma Eget Aktiebolag** finns en särskild funktion som gör det enkelt att bokföra själva övertaget av firman.

Det som ska övertas är tillgångar och skulder som finns i årsbokslutet från den enskilda firman för år 2010. Gör en utskrift av det förenklade årsbokslutet för 2010 från programmet **Visma Enskild Firma**. Gör dessutom en utskrift av firmans inventarielista, om det finns inventarier bland tillgångarna som ska övertas.

Starta sedan även programmet **Visma Eget Aktiebolag**. Med menyvalet *Arkiv/Ingångsvärden/Övertag av enskild firma* får du upp en inmatningssida där du kan ange värdet på övertagna tillgångar och övertagna skulder. Där matar du även in övertagna periodiseringsfonder och 73,7 procent av övertagen expansionsfond. Sedan bokför programmet detta automatiskt på det sätt som reglerna föreskriver.

På en särskild sida i funktionen för övertag av firma i programmet **Visma Eget Aktiebolag** anger du uppgifter om övertagna inventarier. I hjälptexten till den sidan beskrivs hur du ska skriva in värden för de olika inventarier som övertas. Sedan kommer de att tas med i programmets helt automatiska beräkning av avdrag för inventarier.

Ofta är tillgångarna som aktiebolaget övertagit större än skulderna. Mellanskillnaden är då en fordran som aktieägaren har på bolaget och som får anges bland de övertagna skulderna.

Eventuellt upprätta handlingar angående överlåtelsen

Det finns de experter som anser att man alltid måste skriva ett överlåtelseavtal mellan ägaren av den enskilda firman och aktiebolaget, även om ägaren av firman också är den enda ägaren av aktiebolaget.

Samma experter anser också att man måste hålla styrelsemöte med sig själv i aktiebolaget och på detta möte besluta att firman ska övertas av aktiebolaget. Styrelsemötets beslut ska protokollföras.

Jag tror dock att många struntar helt i dessa formalia. Jag har heller aldrig hört talas om att någon frågar efter dessa handlingar. Jag kan inte ens komma på vilka det skulle vara.

Själv har jag varit med och genomfört ett antal överlåtelser av enskilda firmor till aktiebolag med bara en enda ägare inblandad. Och jag måste erkänna att vi aldrig gjort några styrelseprotokoll eller skriftliga överlåtelseavtal. Och det har inte medfört några som helst problem.

Saken kan säkert komma i ett annat läge om fastigheter är inblandade och skriftliga avtal är ett krav, men sådana överlåtelser behandlas inte i denna bok.

Redovisa överlåtna fonder i deklARATIONERNA ÅR 2012

Överlåtelsen av firman till aktiebolaget ska redovisas både i aktiebolagets deklARATION för inkomståret 2011 och i din privata deklARATION för år 2011.

Det är alltså först i deklARATIONEN som lämnas till Skatteverket under 2012 som överlåtelsen ska redovisas, eftersom den skett under de första dagarna av år 2011.

Aktiebolaget lämnar blankett N7 vid deklARATIONEN 2012

När aktiebolaget så småningom ska deklARERA för inkomstår 2011 ska bolaget utöver de vanliga deklARATIONsblanketterna även lämna Skatteverkets blankett N7.

På blankett N7 anges de belopp som övertagits för periodiseringsfond och expansionsfond under 2011 liksom namn och personnumret på dig som bedrivit firman.

I programmet **Visma Eget Aktiebolag** kommer blankett N7 att fyllas i helt automatiskt om du i programmet använt funktionen *Övertag av enskild firma*.

Lämna upplysningar i din privata deklARATION 2012

Det är viktigt att du i din privata deklARATION för inkomståret 2011 som du gör under 2012 begär att din expansionsfond på X kr inte ska återföras till beskattning hos dig eftersom du överlåtit samtliga tillgångar i din firma till aktiebolaget.

Du skriver också att aktiebolaget samtidigt har övertagit dina periodiseringsfonder. I bolaget har 73,7 procent av expansionsfonden bokförts som beskattat eget kapital.

Du bör till deklARATIONEN också bifoga en utskrift från funktionen *Övertag av enskild firma* i programmet **Visma Eget Aktiebolag**.

Den visar exakt vad som övertagits och bokförts i aktiebolaget. På så vis slipper du sannolikt att få några som helst frågor om överlåtelsen från Skatteverket.

Deklarera för firman en sista gång under 2012

Vid deklARATIONEN år 2012 för inkomståret 2011 behöver du även lämna deklARATIONsblanketten NE för firman förhoppningsvis för sista gången.

Det enda som du då normalt behöver redovisa är en så kallad avstämning av egenavgifterna för föregående år.

Vid kod R40 anges det schablonavdrag för egenavgifter som fanns vid fält R43 i deklARATIONEN för år 2010.

Vid kod R41 anges de verkliga egenavgifter som betalades för inkomståret 2010. Uppgift om debiterade slutliga avgifter finns på din slutskattsedel som du får i december 2011.

Det är önskvärt att du försöker att ange årets nya schablonavdrag för egenavgifter vid kod R43 så att det är lika stort som de egenavgifter som i verkligheten kommer att debiteras på den deklarerade inkomsten för 2011 vid kod R48. På så sätt slipper du att deklarerera ännu en avstämning av egenavgifter våren 2013.

En sådan beräkningshjälp av ett schablonavdrag för egenavgifter i deklarationen på blankett NE för inkomståret 2011 kommer att finnas att tillgå via programmet **Visma Eget Aktiebolag** i god tid före år 2012.

BOKFÖRING AV ÖVERLÅTELSEN I AKTIEBOLAGET

Här är ett exempel på en överlåtelse av en enskild firma till aktiebolaget med en beskrivning över hur bokföringen hanteras i programmet **Visma Eget Aktiebolag**.

Tillgångar och skulder

I den enskilda firman per 2010-12-31 finns enligt det förenklade årsbokslutet följande tillgångar och skulder:

Tillgångar	
Inventarier	74 000 kr
Kundfordringar	118 000 kr
Kassa o bank	821 000 kr
<i>Totalt</i>	<i>1 013 000 kr</i>
Skulder	
Skatteskuld för moms	95 000 kr
Leverantörsskulder	10 000 kr
<i>Totalt</i>	<i>105 000 kr</i>

Avsättningar

Enligt det förenklade årsbokslutet fanns det vid årets slut avsättningar till periodiseringsfonder med 390 000 kr och till expansionsfond med 740 000 kr.

Så här hanteras tillgångarna

Så här hanteras tillgångarna i funktionen *Övertag av firma* i **Visma Eget Aktiebolag** som nås via **menyvalet Arkiv/Ingångsvärden/Övertag av enskild firma**.

Bankkonto

Du anger 821 000 kr i fältet för Bankkonto.

Pengarna har redan flyttats från firmans bankkonto till aktiebolagets bankkonto.

Kundfordringar

Du anger 118 000 kr i fältet för Kundfordringar.

När betalningar kommer in för kundfordringarna sätts beloppen in på aktiebolagets bankkonto.

Inventarier

Du klickar på knappen *Nästa* i programmet och kommer då till den sida där du kan lämna uppgift om de inventarier som övertagits från firman och som tillsammans hade ett bokfört värde på 74 000 kr.

I ett aktiebolag måste det bokförda värdet fördelas på de olika inventarier som övertagits. Hur det går till beskrivs mer utförligt i hjälptexten till sidan i programmet.

Så här hanteras skulderna

Så här hanteras skulderna i funktionen *Övertag av firma* i **Visma Eget Aktiebolag** som nås i programmet via **menyvalet Arkiv/Ingångsvärden/Övertag av enskild firma**.

Skatteskuld för moms

I en enskild firma kommer en skatteskuld för moms alltid att belasta det egna privata skattekontot. En sådan skuld finns därför ingen anledning att överlåta till aktiebolaget.

Leverantörsskulder

Jag rekommenderar att man betalar alla gamla skulder i firman innan det gamla året är slut. I så fall finns inga leverantörsskulder alls i bokslutet.

Finns sådana skulder i bokslutet är det en smaksak om de ska övertas av aktiebolaget, eller betalas av firmans ägare. Själva kostnaden har ju redan dragits av i firmans deklaration för 2010.

Ska skulderna tas över av aktiebolaget anges de i fältet för Leverantörsskulder.

Så här hanteras fondavsättningarna

Så här hanteras fondavsättningarna i funktionen *Övertag av firma* i **Visma Eget Aktiebolag**

Periodiseringsfonder

Avsättningar hade i ägarens deklarationer för firman skett med 130 000 kr vid vardera av taxeringarna 2009, 2010 och i den deklaration som nyss gjorts för taxeringen 2011 av inkomståret 2010.

Beloppen på 130 000 kr skrivs in på raderna för tax 2009, 2010 respektive 2011 i funktionen *Övertag av firma*.

Periodiseringsfonderna på totalt 390 000 kr kommer att hamna på skuldsidan i aktiebolagets balansräkning.

Expansionsfond

Din expansionsfond uppgår till 740 000 kr efter att du gjort klart firmans deklaration för år 2010.

Aktiebolaget ska ta över 73,7 procent av denna fond.

73,7 procent av 740 000 kr är 545 380 kr.

Detta belopp på 545 380 kr skrivs in i det översta fältet i kolumnen för övertagna skulder och eget kapital. Beloppet kommer därmed att bokföras av programmet som fritt eget kapital i aktiebolaget.

Så hanteras mellanskillnaden

Sammanlagt har du så här långt angett att tillgångar övertagits av aktiebolaget på totalt 1 013 000 kr.

Vidare har skulder på 390 000 övertagits plus beskattat eget kapital på 545 380. Sammanlagt är det 935 380 kr.

Aktieägares fordran på bolaget

Skillnaden mellan 1 013 000 kr och 935 380 kr är 77 620 kr. Detta belopp är aktieägarens fordran på aktiebolaget och skrivs in i programmet på den raden.

Beloppet, som var firmaägarens egna kapital i den övertagna firman, kan denne ta ut helt skattefritt ur aktiebolaget när det passar.